

TRANSPORTNO OSIGURANJE

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-S1-397/71-2
od 5.IV 1971.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Ernest Vajić, Jakša Barbić

Osiguranje vozila - Troškovi izvida i procjene štete - Sudar cestovnih vozila na raskršću na kojemu postoji semafor - Osiguratelj u regresnom postupku nema prava zahtijevati od tuženika da mu nadoknadi troškove izvida i procjene štete - Automobil može nastaviti vožnju preko semafora ako se žuto svjetlo zapali neposredno pred ulazak automobila u raskršće

Tužitelj je osiguratelj na temelju ugovora o kasko osiguranju osobnog vozila marke "Simca", koje je vozilo teško oštetio u sudaru kasko osiguranik tuženog zavoda šofer autobusa dana 13.X 1969.g. na raskrsnici ulice Žrtava fašizma i ul. 43.divizije u Rijeci. Troškovi popravka vozila "Simca" iznose din. 10.089,55. Tužitelj je odštetio vlastitog osiguranika osobnih kola, pa regresnom tužbom traži da mu tuženik naknadi ovaj iznos više din. 200.- na ime troškova izvida i procjene štete, ili ukupno din. 10.289,55 spp.

Tuženik se u cijelosti protivio tužbenom zahtjevu i predložio da se odbije. Naročito prigovara visini tužbenog zahtjeva. Podredno stavlja prigovor podijeljene krivnje osiguranika parničnih stranaka za nastalu štetu.

Sporno je medju parničnim strankama da li je do sudara, odnosno sudarom nastale štete, došlo krivnjom osiguranika tužitelja ili osiguranika tuženika, te i obim odgovornosti stranaka za nastalu štetu.

Tužitelj tvrdi da je tuženikov osiguranik autobusom ušao u raskrsnicu kad je na semaforu bilo crveno svjetlo, a tuženik to osporava i tvrdi da je njegov osiguranik autobusom ušao u raskrsnicu u času kad je semafor izmijenio svjetlo zeleno u žuto.

Prvostepenom presudom u cijelosti je odbijen tužbeni zahtjev.

Na osnovi izvedenih dokaza prvostepeni sud smatra utvrdjenim da je osobni automobil kojim je upravljao tužiteljev osiguranik udario u autobus kojim je upravljao osiguranik tuženog. Na osnovi iskaza svjedoka, šofera autobusa, kojemu sud

vjeruje i smatra utvrđenim da je autobus ušao u raskršće u momentu kad se mijenjalo na semaforu zeleno svjetlo žutim, pa da je autobus zbog nemogućnosti da se odmah zaustavi nastavio vožnju pojačanim tempom da što prije izidje iz raskršća, te da je isključeno da bi autobus u času prolaska kraj semafora i ulaska u raskršće imao crveno svjetlo. Prema tome da ne postoji odgovornost tuženoga za naknadu nastale štete u iznosu od din. 10.089,55. Višak tužbenog zahtjeva u pogledu iznosa od din. 200.- spp Prvostepeni sud smatra neosnovanim iz razloga što tužitelju kao osiguratelju ne pripada pravo na naknadu troškova i procjene nastale štete, jer je taj trošak naplatio u okviru premije za plaćeno kasko osiguranje kako je to propisano u članovima 81. i 82. Osnovnog zakona o osiguranju i osiguravajućim organizacijama, te i iz razloga što po čl.68. cit.zakona kod imovinskog osiguranja osiguravajući zavod stupa do iznosa plaćene naknade - osigurnine u prava iz osnove osiguranja, a budući da je štetnik pretrpio štetu samo u iznosu od din. 1.089,55, to ne može osiguratelj imati veća prava od osiguranika.

Pravodobnom žalbom tužitelj pobija navedenu prvostepenu presudu u cijelosti zbog žalbenih razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da se preinačenjem pobijane presude tužbenom zahtjevu u cijelosti udovolji, ili podređno, da se pobijana presuda ukine.

Drugostepeni sud je uvažio žalbu u dijelu koji se odnosi na naknadu štete, te je u tom dijelu prvostepenu presudu ukinuo. Za troškove izvida i procjene štete sud je žalbu odbio.

Razlozi drugostepenog suda jesu slijedeći:

Prvostepeni sud iz izvedenih dokaza izvodi pogrešne preuranjene zaključke. Stoga se pobijana presuda ukazuje donesenom preuranjeno, tj. uz žalbeni razlog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (čl.343, stav 2, toč.11. ZPP-a).

Sud je propustio da cijeni iskaze svih svjedoka u vezi s vremensko-tehničkim rasporedom semaforских signala koji prileži raspravnom spisu. Upozorava se pri tome naročito da je tuženikov osiguranik svjedok i sam izjavio da je u času prolaska početka raskršća imao žuto svjetlo na semaforu. U skladu sa saobraćajnim propisima on je to smio učiniti samo ako se žuto svjetlo zapalilo neposredno pred ulaskom u raskršće. Naime, samo u tom slučaju može

vozač opravdano pretpostaviti da će proći propisno i žuto i crveno svjetlo. Svako drugačije ulaženje u žuto svjetlo je protupropisno, jer uključuje opasnost da se u momentu prelaska raskršća vozilo zateče na crvenom svjetlu.

Naprotiv, nije osnovana tužiteljeva žalba u dijelu u kojem je odbijen tužbeni zahtjev za iznos od din. 200.- spp, a iz razloga koje navodi prvostepena presuda, a u cijelosti ju usvaja ovaj drugostepeni sud.

V.V.

TALIJANSKI KASACIONI SUD

Presuda od 22.V 1969.

Francesco Petricca c/a Levante
Soc. ital. di Assic. e riassic.

Pomorsko osiguranje tereta - Plaćanje premije - Osiguratelj nije dužan platiti osigurninu ako mu u vrijeme nastupa osiguranog slučaja premija nije bila plaćena - Na ovo ne utječe ni okolnost da premiju nije platio ugovarač osiguranja koji je zaključio ugovor u ime trećeg osiguranika

Osiguratelj je s ugovaračem osiguranja u ime trećeg osiguranika zaključio ugovor o pomorskom osiguranju robe. U vrijeme nastupa osiguranog slučaja, dakle kad se roba već nalazila u prijevozu, premija nije bila plaćena. U vezi s tim nastao je spor između osiguratelja i osiguranika. Osiguratelj tvrdi da nije dužan platiti osigurninu jer u vrijeme nastupa osiguranog slučaja premija nije bila plaćena. Ovo stajalište prihvatili su niži sudovi, a i Kasacija je potvrdila njihove presude.

Bitni razlozi Kasacionog suda jesu slijedeći:

Tužitelj - osiguranik navodi da je sam osiguratelj kriv što nije došlo do plaćanja premije jer da u pismu pokrića nije bilo navedeno ni u kojem mjestu, ni u koje vrijeme premija mora biti plaćena, a ni sam osiguratelj agent u tom pogledu nije dao nikakve upute. Dapače da je agent uvjeravao ugovarača da nije potrebno platiti premiju neposredno nakon sklapanja ugovora. Bez obzira na istinitost tužiteljeve tvrdnje da agent nije ništa poduzeo da se plati premija, Kasacija stoji na stajalištu da je ugovarač bio dužan platiti premiju prema uvjetima člana 1182. i 1183. Talijanskog građanskog zakonika. Prema tim propisima, ukoliko nije drukčije ugovoreno, dug mora biti plaćen u mjestu boravišta vjerovnika i u ugovorenom vremenu.